

Keho on tärkeä:

- Lapsia kiinnostavat keho, alastomuus ja eritteet, kuten pissa ja kakka. Lapset tutkivat ja ihmettelevät niitä.
- Puhu avoimesti kaikista asioista, jotka kiinnostavat lasta.
- Puhu koko kehosta arvostavasti. Kerro nimet kaikille kehon osille.
- Lapsi oppii kehosta myös älylaitteiden avulla.

Puhu lapsen kanssa ainakin näistä asioista:

- Mikä on yksityisen ja julkisen ero? Missä voi olla alasti? Lapsillakin on oikeus yksityisyyteen! Kenenkään ei tarvitse suostua kuvattavaksi. Erityisesti yksityisiä paikkoja ei kuvata. Niitä ei tarvitse näyttää, eikä toiset saa niihin koskea. Jos joku painostaa tai pyytää tällaisiin kuviin, saa kieltäytyä. Jos näet tai saat medialaitteelle kuvan toisen yksityisestä paikasta, vaikkapa pippelistä, kerro aina aikuiselle. Jos lapset eivät tiedä näitä asioita, heitä on helppo suostutella "hassuihin" pyllistys ym. kuviin leikin ohella.
- Älylaite ei koskaan ole "vain kahden välinen juttelu", vaan se on joka hetki yhteydessä koko maailmaan! Siihen laitettut kuvat, videot ja kirjoitukset voivat levitä kaikkialle maailmaan. Mitkä laitteet ovat älylaitteita? Kuvien leviämisen havainnointi lapselle erilaisten paikkojen avulla, kuten kodin seinällä oleva kuva verrattuna bussissa olevaan kuvaan. Kuva omasta kädestä tai pikkuvauvasta voi levitä satoina kappaleina heti ympäri maapallon. Kaikilla lapsilla on oikeus ohjaukseen ja tietoon, jotta heidän on turvallista liikkua digiympäristöissä.
- Kuvissa ei ole pakko olla. Jos joku kuvaa sinua, tai haluaa/vaatii kuvata, voit sanoa ei. Sinun kuvasi on sinun. Niitä ei kenenkään ole pakko saada. Jos joku kuvaa salaa tai on ottanut nakukuvia sinusta, kerro aikuiselle.
- Älylaitteilla pätee samat säännöt kuin kasvokkain. Samat turvataidot toimivat myös laitteilla. Sano ei, lähde pois, kerro turvallisuudelle aikuiselle. Miten voin poistua laitteelta tai panna sen kiinni? Kaikki asiat eivät ole ok älylaitteilla! On tavallista pelästyä tai pelätä joskus

jotain kuvaa tai videota tai ilkeää puhetta. Se ei ole sinun syysi. Aikuiset osaavat neuvoa ja auttaa! Voit puhua aikuisille myös tunteista, joita voi digimaailmassa herätä.

- Tunteet tuntuvat voimakkaina digilaitteilla. Jaa tunteitasi. Voi olla noloutta, hämmennystä, pelkoa, iloa, hauskaa ja muuta. Voi tulla paha mieli jostain tai tosi syyllinen olo, jos ajattelee itse tehneensä jotain väärää. Kaikki tunteet saa kertoa aikuisille, he tietävät tämän ja auttavat.

Toimintatuokio keho on tärkeä:

1. Laulu pää-olkapää-peppu tai muu alkuleikki, jossa nimetään kehonosia
2. Tehkää isolle paperille yksi lapsi piirtämällä ääriviivat, lapsen maatessa paperin päällä. Piirtäkää sille vaatteet (uimapuku) ja jutelkaa lasten kanssa uimapuku alueesta, johon muut ei saa koskea, eikä kuvata.
3. Valitkaa käsiteltäväksi toinen alla olevista kirjoista, lukekaa:
 - Kirja Kiko ja Monimina
(<https://www.suojellaanlapsia.fi/post/kiko-ja-monimina>)
 - Kaisa Kilpikonnän salaisuuskirja
(<https://www.suojellaanlapsia.fi/post/kalle-karhun-ja-kaisa-kilpikonnän-salaisuuskirjat>)

Mitä tunteita ja keskustelua kirjoista herää? Miettikää millaisia kuvia haluatte että teistä on näkyvillä ja millaisia ei?